

APV-spørgsmål

Arbejdsspørgsmål til kortlægning af jeres arbejdsmiljø

Det skal I gøre nu

1. Saml dine medarbejdere til et fælles møde
2. Gå igennem spørgsmålene en ad gangen og vurder, om der er et eller flere arbejdsmiljøproblemer, som I skal arbejde på at løse
3. Udfyld skabelon til handlingsplan (vedhæftet som Word-fil)

Intro til samtale

Fælles drøftelse om jeres arbejdsmiljø

I får nu præsenteret 8 spørgsmål om jeres fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Tal om spørgsmålene et ad gangen, og lad alle få ordet. Tag noter om de udfordringer, som fylder hos jer, og som I mener, der skal findes en løsning på. Noterne kommer automatisk med over i jeres APV-handlingsplan, som I kan downloade til sidst.

Som en del af jeres samtale skal I forholde jer til:

- Er der forhold i jeres arbejdsmiljø, der har betydning for sygefraværet? Det kan fx være forkerte arbejdsstillinger, stor arbejdsmængde, tidspres eller arbejdsulykker.
- Hvis der er unge under 18 år ansat hos jer, skal I særskilt beskrive de risici, der kan være forbundet med deres arbejde. Det kan fx være øget risiko for ulykker, chikane eller behov for oplæring.

Formålet med samtalen er at skabe en sikker og sund arbejdsplads, hvor I sammen forebygger ulykker og sygdom, og hvor I oplever at gå glade på arbejde.

Spørgsmål 1 af 8

Hvordan oplever I de fysiske rammer på jeres arbejdsplads, herunder støj og vibrationer?

Tænk fx på:

- Er der tilstrækkeligt med lys?
- Hvordan håndterer I støj fra værktøj og maskiner både fra jer selv og andre? Støjen er for høj, hvis I må råbe for at kommunikere med en person, der står $\frac{1}{2}$ -1 m væk.
- Husker I høreværn – også ved punktstøj?
- Planlægger I arbejdet, så I undgår at blive udsat for vibrationer for længe af gangen? Bruger I vibrationssvagt værktøj og maskiner så meget som muligt?
- Har I adgang til nødvendige faciliteter? Fx toilet, spiserum og omklædning.

TIP:

Hvis I oplever susen for ørerne eller følelsesløse fingre, kan det være symptomer på, at I arbejder med for meget støj eller rystelser i arbejdet. Tjek altid, om I følger fabrikantens anvisning om anvendelse af udstyr.

Spørgsmål 2 af 8

Hvordan bliver jeres krop påvirket af arbejdet?

Tænk fx på:

- Er jeres arbejdssted indrettet på en god måde? Fx arbejdshøjde, hvor langt I skal række, placering af emner I skal arbejde på og jeres mulighed for at bevæge jer frit.
- Har I mulighed for at variere jeres arbejdsstillinger og -bevægelser eller holde passende pauser?
- Har I tunge manuelle løft? Fx stilladsdele, cement eller byggematerialer.
- Har I egnede hjælpemidler – og bruger I dem? Fx ved løft, træk eller skub af tunge byrder.
- Bruger I mange kræfter, når I trækker eller skubber? Og hvordan er underlaget?
- Er der andre fysiske belastninger på arbejdsstedet, I kan gøre noget ved?

Spørgsmål 3 af 8

Hvordan håndterer I kemikalier og støv på arbejdspladsen?

Tænk fx på:

- Planlægger I arbejdet, så I skærmer flest mulige for eksponering for støv, røg og anden kemi?
- Er I godt instrueret i, hvordan I arbejder med faremærkede produkter fx bitumen, asfalt, epoxy, styren, lim, fugemasse eller cement?
- Er I godt instrueret i, hvordan I skal beskytte jer imod indånding af fx fint kvartsstøv, træstøv, slibestøv, asbest, mineraluldsfibre, pcb, bly og svejserøg?
- Er I gode til at minde hinanden om at bruge værnemidler fx åndedrætsværn, handsker, briller og processug?
- Har I de rigtige forhold til at sikre, at I ikke tager farlige stoffer og støv med hjem? Fx bade faciliteter og retningslinjer for kassering og vask af jeres arbejdstøj.

Hvad er kemi hos jer?

I byggebranchen er der rigtig mange produkter og materialer, som indeholder kemi. De skal håndteres korrekt, og det er derfor vigtigt, at I orienterer jer i brugsanvisninger eller anden instruktion. Er I i tvivl om indholdet, så spørg hellere arbejdsleder eller byggherre en gang for meget.

Når I håndterer eller bearbejder nye og gamle byggematerialer, kan der frigives farlige stoffer til luften i form af støv, damp, gas og røg. Der kan fx dannes kvartsstøv, når I skærer, borer eller hugger i beton. Der kan også afdampe farlige stoffer fra overfladebehandlede materialer ved opvarmning – fx når I svejser eller bruger hurtiggående værktøj.

Husk, at I skal lave en kemisk risikovurdering, hvis I kan blive udsat for farlig kemi. Brug den kemiske risikovurdering som grundlag, når I tilrettelægger arbejdet og instruerer medarbejdere.

Spørgsmål 4 af 8

Hvornår oplever I farlige situationer, som kan resultere i en ulykke?

Tænk fx på:

- Kan I falde og snuble over rod, værktøj eller byggematerialer? Eller fordi der er glat eller ujævnt terræn?
- Kan I risikere at blive påkørt eller klempt af entreprenørmaskiner, kraner eller lastbiler?
- Er der risiko for at falde ned? Fx fra maskiner, stiger, stilladser, tagarbejde eller ved udgravninger? Og får I altid sat effektiv afskærmning op?
- Taler I om sikkerhed, når I taler om opgaverne? Får I fx den nødvendige instruktion og snak om sikkerhed, før I går i gang med en opgave? Tager I selv spørgsmål om sikkerhed op, hvis I er i tvivl?
- Bliver farer og fejl meldt?
- Ved I, hvad I skal gøre, hvis der sker en ulykke?
- Har I udpeget en eller flere, der kan give fysisk og psykisk førstehjælp i tilfælde af alvorlige arbejdsulykker?

Vidste du?

Fald fra stilladser, stiger og bygninger resulterer ofte i alvorlige skader, der både kan føre til invaliditet og dødsfald. Faldulykkerne skyldes typisk, at man mister balancen.

Spørgsmål 5 af 8

Hvornår oplever I farlige situationer med håndværktøj og maskiner?

Tænk fx på:

- Er der risiko for at skære sig eller få fingre i klemme?
- Fungerer afskærmning ved maskiner og andre skarpe værktøjer?
- Har I det rigtige værktøj og i den rigtige kvalitet?
- Tjekker I løbende, om jeres udstyr er vedligeholdt og fungerer så effektivt som muligt?
- Er I godt instrueret i brug af maskiner og værktøj på et sprog, som I kan forstå? Det kan være i arbejde med fx save, boremaskiner og vinkelslibere.
- Ved I, hvor I kan finde førstehjælpsskassen?

TIP:

Hos jer bruger I måske andre redskaber end de nævnte. Tænk over, hvilke farlige situationer, der kan opstå i arbejdet med dem.

Spørgsmål 6 af 8

Hvordan oplever I, at jeres arbejdstid og planlægning af arbejdet passer til jeres opgaver og de krav, som stilles til jer?

Tænk fx på:

- Har I tid nok til at udføre jeres opgave på en sikker måde?
- Hvordan håndterer I uforudsete ting?
- Kan I få hjælp og støtte fra jeres kollegaer og leder, hvis I møder udfordringer eller har brug for at prioritere opgaver?
- Får I holdt jeres pauser?
- Har I et godt samarbejde med andre virksomheder, bygherrer m.fl. om fx sikkerhed og sundhed på fælles projekter?

TIP:

Medarbejdere har forskellige behov og erfaringer i arbejdslivet. Når I tager højde for det i planlægningen af arbejdet, sikrer I ofte højere trivsel.

Spørgsmål 7 af 8

Hvordan er tonen og kollegaskabet på arbejdspladsen?

Tænk fx på:

- Kan I tale med jeres kollegaer og leder på en tilfredsstillende måde? Er der fx sprogbarrierer eller en særlig belastende jargon?
- Har I selv oplevet, eller har I kendskab til krænkende handlinger på arbejdspladsen fra en kollega eller leder?
- Ved I, hvad I skal gøre, hvis I oplever grænseoverskridende handlinger?
- Ved I, hvad I skal gøre, når der opstår konflikter? Det kan både være med hinanden eller i samarbejdet med andre virksomheder, bygherre og kunder?

TIP:

Hvis I ikke er trygge ved at fortælle om jeres oplevelse til alle, så tag fat i jeres leder, arbejdsmiljørepræsentant eller anden fortrolig kollega.

Hvad er krænkende handlinger egentlig?

Krænkelser eller krænkende handlinger kan være sårende bemærkninger, forskelsbehandling, ubehagelige drillerier, fysiske overgreb eller trusler herom, bagtalelse, udelukkelse fra det sociale og faglige fællesskab, skældud, latterliggørelse eller tavshed som svar på spørgsmål eller forsøg på samtale.

Seksuel chikane er al form for uønsket seksuel opmærksomhed. Det kan fx være berøringer, opfordringer til samkvem, sjofle vittigheder, visning af pornografisk materiale eller nedsættende behandling på baggrund af køn eller seksualitet.

Spørgsmål 8 af 8

Hvilke udfordringer møder I på arbejdspladsen, som ikke er blevet bragt op?

Tænk fx på:

- Har I sygefravær, som skyldes eller påvirker arbejdsmiljøet?
- I hvilke situationer kan kommunikation eller kulturforskelle være en udfordring? Fx i forhold til oplæring, samarbejde om arbejdsopgaverne og godt kollegaskab.
- Er I gode til at få nye og unge medarbejdere oplært og budt indenfor i fællesskabet? Og har I fokus på, at de kan have et større behov for instruktion og støtte?
- Er der arbejdsmiljøudfordringer, som er særligt svære at snakke om?

TIP:

Har alle fået sagt noget?

